Către PRIMĂRIA MUNICIPIULUI CLUJ-NAPOCA

Domnului Primar Emil Boc

Doamnei Viceprimar Anna Horváth

Direcția Patrimoniului Municipiului și Evidența Proprietății

Direcția de Asistență Socială și Medicală

Direcția Generală Poliția Locală

DOCUMENT RESURSĂ POLITICI PUBLICE LOCALE DE LOCUIRE ȘI PREVENIREA EVACUĂRILOR FORȚATE

31.01.2015.

Acest document a fost elaborat în cadrul programului LERI[1], el fiind precedat de demersuri anterioare ale unora dintre membrii Grupului de Acțiune Locală pentru Incluziune Locativă cu privire la prevenirea evacuărilor forțate ca instrument al incluziunii sociale.[2]

---

[1] Programul *Local Engagement for Roma Inclusion* (LERI) derulat sub umbrela *European Union Fundamental Rights Agency* în 22 de localități din 11 țări europene, printre ele și în Cluj-Napoca, urmărește întărirea angajamentului local pentru incluziunea populației rome marginalizate în viața orașului, precum și documentarea proceselor locale care vizează incluziunea socială a romilor. LERI Cluj se concentrează pe nevoile create de excluziunea locativă, precum: creșterea accesului la locuințe sociale; legalizarea locuirii informale; îmbunătățirea condițiilor locative; prevenirea evacuărilor forțate.

[2] Acestea au inclus următoarele: *Petiția și cauza on-line 'Împotriva ghetoizării romilor din oraşul Cluj'* (Fundația Desire și Organizația Amare Phrala), 14.04.2010; *Scrisoare deschisă către Președinția României cu privire la consecințele evacuărilor forțate de pe strada Coastei în Pata Rât* (ERRC, Fundația Desire, Organizația Amare Phrala), 17.01.2011; *Propunere de Protocol de colaborare* din 24.05.2010 – prezentată Primăriei Cluj-Napoca de către Fundația Desire și Organizația Amare Phrala, privind: identificarea unor soluții care să evite segregarea rezidențială și să asigure dreptul la locuire adecvată pentru familiile de romi afectate de planul de relocare; găsirea unor soluții care să fie în conformitate cu legislația internațională cu privire la o locuință adecvată, stabilită de către Comitetul pentru Drepturi Economice, Sociale și Culturale ale Națiunilor Unite (ICESR) prin Comentariul General nr. 4 care definește șapte criterii minimale ce trebuie îndeplinite pentru ca o locuință să fie considerată adecvată, precum și de către reglementările internaționale și naționale cu privire la obligativitatea menținerii unei distanțe sigure între o zonă rezidențială și o sursă de poluare; Participare și luare de cuvânt în semn de rezistență și protest, împreună cu mai mulți membrii ai comunității evacuate la Şedinţa Consiliului Local Cluj-Napoca din 10.05.2011, cu ocazia căreia consilierii au aprobat cu unanimitate de voturi proiectul de hotărâre privind "darea în folosinţă gratuită Arhiepiscopiei Feleacului şi Clujului a imobilului din municipiul Cluj-Napoca, strada Coastei fără număr," adică a terenului unde erau situate fostele locuinţe sociale închiriate de familiile mutate forţat în Pata-Rât, demolate de către autoritățile locale în decembrie 2010; *Petiție împotriva evacuării de pe strada Cantonului*, GLOC, 06.06.2011; *Apelul gLOC pentru soluționarea pe cale amiabilă a situației de pe str. Cantonului* din 23.08.2011 către Primăria Cluj-Napoca, Organizația Creștină Ecce Homo şi locuitorii de pe strada Cantonului, în calitate de pârâți, și Compania Naţională de Căi Ferate SA Bucureşti – Regionala CF Cluj, în calitate de reclamant; Memoriul Fundației Desire din 12.10.2013 către Guvernul României cu privire la *Prevenirea și combaterea evacuărilor forțate - Instrument al eliminării marginalizării sociale* în contextul campaniei Amnesty International pentru interzicerea evacuărilor forțate în România; *Sesizare cu privire la efectele de marginalizare socială a unei posibile evacuări forțate de pe str. Stephenson nr. 15*, Fundația Desire, 26.03 și 16.04.2014; *Descrierea situației de nesiguranță locativă de pe strada Stephenson nr. 15 și propuneri preliminare privind soluționarea acestora*, Simona Ciotlăuș și Eniko Vincze, LERI, 15.04.2015; *Petiție privind nesiguranța locativă de pe str. Stephenson nr. 15* către Prefectura Județului Cluj și Grupul de Lucru Mixt Județul Cluj, Fundația Desire, 04.08.2015.

Documentul este redactat în relație cu rezultatele Activității 2 a programului – ”Intervenție concentrată pe creșterea accesului la locuințe sociale din fondul locativ de stat” și cu "Documentul resursă pentru politici publice locale de locuire și proceduri privind intrarea în legalitate a locuințelor informale", ambele fiind elaborate prin Activitatea 3, ”Intervenție pentru identificarea modurilor de legalizare a locuințelor informale, de îmbunătățire a condițiilor locative ale acestor așezări și de prevenire a evacuărilor forțate”.

În speranța că aveți nevoie de participarea noastră (și) în perioada de după încheierea programului LERI, **GALIL își exprimă disponibilitatea de a răspunde solicitărilor Dumneavoastră de colaborare în acest domeniu și în mod special în ceea ce privește asigurarea siguranței locative pentru locatarii zonelor vizate de LERI (str. Stephenson nr. 15, str. Cantonului f.n., colonia Dallas, și casele modulare din Pata Rât).**

GALIL (Grupul de Acțiune pentru Incluziune Locativă), grup format în cadrul LERI susține, în conformitate cu prevederile din capitolul dedicat strategiei pentru incluziune socială din Strategia de Dezvoltare a Municipiului Cluj-Napoca 2014-2020, **elaborarea și adoptarea unei hotărâri a Consiliului Local al Municipiului Cluj-Napoca care să prevadă măsuri de preîntâmpinare a evacuărilor forțate, cât și regulamente de gestionare a acestora în spiritul respectării drepturilor omului, atunci când evacuările nu pot fi evitate.**

În contextul eforturilor de protejare a drepturilor omului, printre care dreptul la locuire, și având în vedere costurile socio-economice ridicate ale transformării oamenilor în persoane fără adăpost, în cadrul primăriei se poate alcătui o bază de date care să cuprindă informații atât despre oamenii evacuați, cât și despre cei în risc de evacuare. Baza de date poate sta la baza politicilor de prevenire, evitare sau, dacă este cazul, de gestionare adecvată a evacuărilor, având în vedere prevederile internaționale ale drepturilor omului.

CUPRINSUL DOCUMENTULUI

1. DEFINIȚIE ȘI CARACTERISTICI ALE EVACUĂRILOR FORȚATE

2. LEGISLAȚIA INTERNAȚIONALĂ PRIVIND EVACUĂRILE

3. LEGISLAȚIA ROMÂNEASCĂ REFERITOARE LA EVACUĂRI

4. METODE DE EVALUARE A SECURITĂȚII POSESIEI ASUPRA LOCUINȚEI, CÂT ȘI A EFECTELOR EVACUĂRILOR FORȚATE CARE POT FI IMPLEMENTATE DE CĂTRE AUTORITĂȚILE PUBLICE

ANEXĂ – INSTRUMENT PENTRU EVALUAREA EFECTELOR EVACUĂRILOR FORȚATE.

1. DEFINIȚIE ȘI CARACTERISTICI ALE EVACUĂRILOR FORȚATE

a) DEFINIȚIE:

Relocarea temporară sau permanentă a indivizilor, familiilor sau comunităților împotriva voinței lor din casele și/sau terenurile pe care le ocupă, fără furnizarea a, sau accesul la, forme de protecție legale sau de altă natură. (Organizația Națiunilor Unite, Comitetul pe Drepturi Economice, Sociale și Culturale (1997)

b) ELEMENTE CARE, INDIVIDUAL SAU COMBINAT, DEFINESC O EVACUARE FORȚATĂ:

1. Relocarea temporară sau permanentă din **locuință, teren sau ambele**;
2. Relocarea este realizată **împotriva voinței ocupanților**, cu sau fără utilizarea forței;
3. Poate fi derulată **fără furnizarea unei alternative de locuire și relocare adecvate**, fără acordarea unei compensații adecvate și/sau acces la teren productiv, când este cazul;
4. Se derulează **fără posibilitatea de contestare a deciziei de evacuare, cât și a procesului de evacuare, fără tratament juridic echitabil și desconsiderarea obligațiilor naționale sau internaționale ale statului**. (Biroul Înaltului Comisar ONU pentru Drepturile Omului 2014[3])

c) CLARIFICĂRI DESPRE EVACUĂRILE FORȚATE:

1. **Evacuările pot fi forțate chiar și fără apelul la violență fizică**, de exemplu prin intermediul amenințărilor și acțiunilor de intimidare precum tăierea accesului la utilități;
2. **Protecția împotriva evacuării nu este legată de drepturile de proprietate**. Oricare ar fi tipul de posesie – proprietate, chirie publică sau privată, cooperativă de locuire, locuire de urgență, locuire informală ș.a., toți oamenii au dreptul la protecție împotriva evacuărilor forțate;
3. **De una singură, o decizie administrativă sau juridică nu rezultă într-o evacuare justificată**. Dacă acea decizie nu e conformă cu standardele internaționale din drepturile omului și obligațiile de stat, punerea ei în practică poate constitui evacuare forțată;
4. **Nu toate evacuările sunt interzise prin legislația internațională**. Dacă normele juridice internaționale, cât și cele naționale, sunt respectate, evacuările pot fi o necesitate, cum ar fi cazul protecției vieților dacă zona e predispusă hazardelor. (Biroul Înaltului Comisar ONU pentru Drepturile Omului 2014)

d) ÎNCĂLCAREA LEGISLAȚIEI INTERNAȚIONALE POATE FI ATRIBUITĂ DIRECT SAU INDIRECT

1. **Modului în care evacuările sunt decise** (de ex., fără consultare, participare, informare sau acces la mecanisme de recurs);
2. **Modului în care evacuările sunt planificate** (de ex., fără notificare, fără oferirea unei relocări, fără compensație, propunerea unor condiții nejustificate);
3. **Modului în care evacuările sunt derulate** (de ex., în timpul nopții sau pe vreme rea, lipsa protecției pentru oameni și posesiunile lor);

[3] Biroul Înaltului Comisar ONU pentru Drepturile Omului. 2014. "Fact sheet 25 Forced Evictions". Disponibil la: http://www.ohchr.org/Documents/Publications/FS25.Rev.1.pdf

4. **Apelului la hărțuire, amenințări, violență sau forță** (de ex., forțarea oamenilor să semneze acorduri de evacuare, folosirea buldozerelor în timp ce oamenii își adună posesiunile);
5. **Rezultatelor evacuării** (de ex., întreruperea educației copiilor, întreruperea tratamentelor medicale, traume mentale, pierderea serviciului și a modurilor de supraviețuire, inabilitatea de a vota datorită lipsei adăpostului, lipsa accesului la servicii de bază sau justiție pentru că actele de identitate au fost distruse în timpul evacuării, etc.) (Biroul Înaltului Comisar ONU pentru Drepturile Omului 2014)

e) PRINCIPII DE BAZĂ CARE TREBUIE ÎNDEPLINITE ÎN CAZUL EVACUĂRILOR:

1. **Justificare validă** pentru proiectul desfășurat și **inexistența altor alternative** posibile la evacuare;
2. **Consultare și participare a oamenilor** din comunitățile afectate;
3. **Înștiințare** adecvată;
4. **Interzicerea oricăror acțiuni care conduc la lipsa de adăpost** sau la înrăutățirea condițiilor de locuire;
5. **Furnizarea unei reașezări adecvate** și/sau unei compensații adecvate înainte de începerea evacuării. (Biroul Înaltului Comisar al Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului[4])

f) IMPACTUL EVACUĂRILOR FORȚATE

O evacuare poate fi considerată legală din perspectiva legislației naționale, dar ilegală din perspectiva legislației internaționale, conform Biroul Înaltului Comisar al Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului.

De asemenea, conform Biroului pentru Drepturile Omului din cadrul ONU, evacuările forțate violează în mod frecvent și alte tipuri de drepturi ale omului civile și politice, cum ar fi: dreptul la viață, dreptul la siguranța persoanei, dreptul de neinterferență în viața intimă.

Rezoluția 1993/77 pe subiectul evacuărilor forțate afirmă îngrijorarea că aceste procese afectează persoanele aparținând celor mai vulnerabile grupuri din societate și subliniază faptul că **responsabilitatea legală ultimă pentru prevenirea evacuărilor forțate este a autorităților publice**. Astfel, comisia pentru drepturile omului afirmă că evacuările forțate sunt o brutală violare a drepturilor, în particular a dreptului la locuire și îndeamnă guvernele să ia toate măsurile necesare pentru protecția deplină împotriva evacuării. **Măsurile trebuiesc luate prin participare, consultare și negociere cu persoanele și grupurile afectate** (Biroul Înaltului Comisar al Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului - Rezoluția 1993/77).

Raportul raportorului special ONU pe locuire adecvată, Miloon Kothari, susține **obligațiile statelor la a proteja împotriva, cât și de la a se abține de la efectuarea evacuărilor forțate**, obligații provenite din legislația internațională (disponibilă în secțiunea 2) (Kothari 2007:14[5]).

[4] Biroul Înaltului Comisar al Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului. "Indicator. Reported cases of forced evictions in the reporting period" Disponibil la: http://www.ohchr.org/Documents/Issues/Housing/Evictions.pdf

[5] "Raportul Raportorului Special ONU pe locuire adecvată ca o componentă a dreptului la un standard adecvat de trai, Miloon Kothari".2007. Disponibil la: http://www.institut-fuer-menschenrechte.de/fileadmin/user_upload/PDF-Dateien/UN-Dokumente/Sonderberichterstatter/special_rapp_housing_AHRC418_2007_02_05.pdf

UN-HABITAT subliniază faptul că în multe situații, **victimele evacuărilor forțate aparțin unor grupuri specifice de populați**i: cei mai săraci, comunități care sunt discriminate, marginalizații și cei care nu au puterea de a influența deciziile și planurile proiectelor care conduc la dislocarea lor. Adesea, după cum continuă fact-sheet-ul publicat de UN-HABITAT, **chiar sărăcia în care se găsesc este cea care determină ca cei săraci să devină subiecții dislocărilor și relocărilor** și la perceperea lor ca fiind ținte cu slabă rezistență. (UN-HABITAT, 2014:7). **Femeile, copiii, tineretul, vârstnicii, minoritățile etnice sau de altă natură, precum și alți indivizi și grupuri - suferă într-o proporție mult mai mare în urma evacuărilor forțate**. Femeile sunt expuse unor riscuri crescute de abuz sexual (Biroul Înaltului Comisar al Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului - Rezoluția 1993/77).

g) EVACUĂRILE FORȚATE ȘI DISCRIMINAREA ROMILOR

Publicația UN-HABITAT pe tema evacuărilor forțate menționează și Recomandarea nr. 27 din anul 2000 pe subiectul discriminării împotriva romilor a Comitetului pentru Eliminarea Discriminării Rasiale. Conform acesteia, printre măsurile care trebuie luate de state, sunt:

1. Acționarea fermă **împotriva practicilor discriminatorii la adresa romilor** atât a autorităților locale, cât și a actorilor privați, **în ceea ce privește accesul la reședință și la locuire**;

2. Acționarea fermă **împotriva măsurilor locale de refuzare a reședinței și la expulzarea ilegală a romilor**;

3. **Abținerea de la a plasa romii în tabere în afara zonelor populate,** care sunt izolate și nu au acces la servicii medicale și alte servicii.

h) PERSOANE FĂRĂ ADĂPOST

Biroul Înaltului Comisar al Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului - Numărarea oamenilor fără adăpost

Națiunile Unite clasifică oamenii fără adăpost în două categorii:

1. Ordin Primar - adică oamenii care nu au un acoperiș deasupra capului
2. Ordin Secundar - oameni care nu au o reședință și se mută în varii tipuri de locuire, inclusiv adăposturi; oameni care locuiesc pe termen lung în adăposturi de tranziție, sau cei care sunt fără adăpost; cât și oameni care locuiesc în locuințe private, dar nu declară nicio adresă la recensăminte.

Lipsa de adăpost e adesea un simptom al sărăciei și excluziunii sociale. Lipsa adăpostului poate conduce și la încălcarea altor drepturi din cauza vulnerabilității crescute.

Pentru acest indicatori se pot folosi date ale instituțiilor statului, inclusiv recensăminte, cât și ale organizațiilor publice și private care oferă servicii oamenilor fără adăpost.

FEANTSA propune tipologia ETHOS (mai largă) privind lipsa adăpostului și excluderea de la locuire:

1. Fără acoperiș
2. Fără locuință
3. Locuire nesigură
4. Locuire inadecvată

2. LEGISLAȚIA INTERNAȚIONALĂ PRIVIND EVACUĂRILE

A. CONVENȚII INTERNAȚIONALE

Convenția internațională cu privire la drepturile economice, sociale și culturale, adoptată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 16 decembrie 1966, prevede la art. 11:

„Statele părți la prezenta Convenție recunosc dreptul oricărei persoane la un nivel de trai suficient pentru ea însăși și familia sa, inclusiv hrană, îmbrăcăminte și locuință suficiente, precum și la îmbunătățire continuă a condițiilor sale de existență. Statele părți vor lua măsuri potrivite pentru a asigura realizarea acestui drept și recunosc în acest scop importanța esențială a unei cooperări internaționale liber consimțite."

Convenția internațională pentru eliminarea tuturor formelor de discriminare rasială, adoptată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite în 1965, intrată în vigoare în 1969, face o referire specifică la dreptul la locuință:

Art. 5

„În conformitate cu obligațiile fundamentale enunțate în articolul 2 al prezentei Convenții, statele părți se angajează să interzică și să elimine discriminarea rasială sub toate formele și să garanteze dreptul fiecăruia la egalitate în fața legii fără deosebire de rasă, culoare, origine națională sau etnică, în folosința drepturilor următoare:.....(e) drepturi economice, sociale și culturale, în special:....(3) dreptul la locuință"

Convenția internațională pentru eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor, adoptată de Adunarea Generala a Organizației Națiunilor Unite în 1979, intrată în vigoare în 1981, detaliază în articolul 14 (2) sintagma „condiții de viață convenabile":

"Statele părți vor lua toate măsurile adecvate pentru a elimina discriminarea față de femei în zonele rurale, cu scopul de a asigura, pe baza egalității între bărbat și femeie, participarea lor la dezvoltarea rurală și la avantajele acestei dezvoltări și, în special, le vor asigura dreptul:.....

(8) de a beneficia de condiții de viață convenabile, în special în ceea ce privește locuințele, condițiile sanitare, aprovizionarea cu electricitate și apă, transporturi și comunicații."

Convenția internațională privind drepturile copilului (1989) prevede la art. 27 (3):

"Statele părți vor adopta măsurile corespunzătoare, ținând seama de condițiile naționale și în limita mijloacelor lor, pentru a ajuta părinții și alte persoane care au în grijă un copil să valorifice acest drept și vor oferi în caz de nevoie asistență materială și programe de sprijin destinate, în principal, satisfacerii nevoilor de hrană, îmbrăcăminte și locuință."

Conventța internațională privind statutul refugiaților (1951) prevede de asemenea obligația statelor de a le asigura conditii de locuire cat mai bune posibil.

B. LEGEA UMANITARĂ INTERNAȚIONALĂ

A patra convenție de la Geneva privitoare la protecția civililor pe timp de razboi prevede ca, în cazul evacuărilor forțate efectuate din motive de securitate sau militare, forța de ocupație va asigura o cazare alternativă decentă pentru populația evacuată și nu va distruge locuințele și bunurile abandonate de aceștia.

C. ALTE DOCUMENTE INTERNAȚIONALE

Declarația Universală a Drepturilor Omului menționează la art. 25 (1):

"Orice om are dreptul la un nivel de trai care să-i asigure sănătatea și bunăstarea lui și a familiei sale, cuprinzând hrana, îmbrăcămintea, locuința, îngrijirea medicală, precum și serviciile sociale necesare; el are dreptul la asigurare în caz de șomaj, boală, invaliditate, văduvie, bătrânețe sau în celelalte cazuri de pierdere a mijloacelor de subzistență, în urma unor împrejurări independente de voința sa."

Declarația privind drepturile copilului reafirmă printre altele dreptul copilului la o nutriție adecvată, îngrijire medicală și condiții de locuire adecvate.

Condițiile de locuire sunt menționate și de către **Declarația privind eliminarea tuturor formelor de discriminare rasială** ca fiind unul din domeniile în care trebuie prevenită discriminarea.

Declarația privind drepturile persoanelor cu dizabilități (1975) nu permite aplicarea unui tratament diferențiat acestei categorii în ce privește condițiile de locuire, altele decât cele menite să le îmbunătățească accesul sau care sunt indispensabile condiției în care se află persoanele respective.

Declarația de la Vancouver privind așezările umane (1976) recunoaște dreptul la o locuire adecvată ca fiind unul din drepturile fundamentale ale omului. Mai mult, în secțiunea III (8) este stipulat:

„....De o importanță specială este eliminarea segregării sociale și rasiale, inter alia, prin crearea de comunități mai echilibrate, în care să fie amestecate diferite grupuri sociale, ocupaționale, diferite tipuri de case și spații pentru recreere."

De asemenea nu se recomandă folosirea politicilor de locuire, care reflectă ideologia unui stat, pentru a deposeda cetățenii de casele sau pământurile lor, sau pentru a proteja eventuale situații de privilegiere a unora sau de exploatarea altor cetățeni.

Declarația privind dreptul la dezvoltare, adoptată de Adunarea Generală a ONU în 1986 relevă de asemena rolul important pe care îl au condițiile de locuire, alături de educație, sănătate, hrană, loc de muncă, distribuirea egală a veniturilor și accesul egal al tuturor la aceste drepturi fundamentale în atingerea unei dezvoltări durabile.

Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului au fost formulate în urma celei mai mari întâlniri a liderilor lumii (Summit-ului Mileniului) care a avut loc în 2000 sub egida ONU. În declarația semnată de 191 de țări, printre care și România, sunt precizate 8 obiective clare: reducerea sărăciei severe, creșterea ratei de absolvire în învățământul obligatoriu, promovarea egalității între sexe și afirmarea femeilor, reducerea mortalității infantile, îmbunătățirea sănătății materne, combaterea HIV/SIDA și a tuberculozei, asigurarea unui mediu durabil, dezvoltarea comunicațiilor și a societății informaționale. Fiecare țară a adoptat ținte corelate acestor

obiective, specifice contextului național. Ținta care are legatură directă cu situația locuirii în comunitățile de romi din România este ținta nr. 19:

„Dublarea, până în anul 2015, a procentului persoanelor care au acces la o sursa de apă potabilă”

http://www.onuinfo.ro/odm/

Rezoluția 1993/77 a Comisiei pentru Drepturile Omului ONU privind evacuările forțate, recunoscând că cele din urmă se află printre cauzele primare ale crizei locative (E/CN.4/Sub.2/1992/15), precizează în art. 1 ca evacuările forțate reprezintă o violare gravă a drepturilor omului, în special a dreptului la o locuință adecvată. De asemenea recomandă guvernelor să ia măsuri pentru stoparea acestui fenomen și pentru compensarea victimelor.

http://www.unhchr.ch/huridocda/huridoca.nsf/6d123295325517b2c12569910034dc4c/9fd992e449c32b04c1256a8600397d0b?OpenDocument

Raportul din februarie 2007 al Raportorului Special pentru Dreptul la o Locuință Adecvată, Miloon Kothari, conține în Anexa 1 „Principii de bază și linii directoare pentru evacuările și relocările bazate pe dezvoltare”. Scopul acestui raport este de a oferi statelor și comunității internaționale instrumente de a promova dreptul la locuire și implicit de a reduce practica evacuărilor forțate.

Anexa 1 sintetizează experiența internațională privitoare la evacuările forțate și stipulează printre altele:

- O definiție a evacuărilor forțate;
- O descriere a criteriilor conform cărora evacuările forțate se pot face în „situații excepționale”;
- O enumerare a pașilor ce trebuie urmați de către autorități pentru a respecta drepturile omului înainte, în timpul și după evacuare;
- Cere să se facă o evaluare a impactului evacuării înainte ca aceasta să se efectueze;
- Cere statelor să garanteze securitatea locuirii.
  http://daccessdds.un.org/doc/UNDOC/GEN/G07/106/28/PDF/G0710628.pdf?OpenElement

D. INSTRUMENTE REGIONALE

CONSILIUL EUROPEI

Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale prevede la art. 8 (1):

“Orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului său și a corespondenței sale”

Protocolul nr. 1 prevede de asemenea dreptul fiecărei personae de a se bucura de posesiunile sale, în condițiile legilor naționale și prevederilor internaționale. Statul poate interveni totuși atunci când proprietatea nu este folosită în concordanță cu interesul general sau pentru a asigura plata taxelor sau a penalităților.

Protocolul nr. 4 prevede dreptul fiecăruia de a migra liber în interiorul granițelor unui stat și de a-și alege rezidența în locul în care dorește.

Carta Socială Europeană, adoptată în 1961 și revizuită în 1996 abordează de asemenea problema condițiilor de locuire la art. 31:

"În vederea asigurării exercitării efective a dreptului la locuință, părțile se angajează să ia măsuri destinate:
1. să favorizeze accesul la locuință la un nivel adecvat;
2. să prevină și să atenueze lipsa locuințelor în vederea eliminării progresive a acestei situații;
3. să facă accesibil costul locuinței pentru persoanele care nu dispun de resurse suficiente."
(http://www.cereas.ro/legislatie/leg_bin/13/cse.html)

Art. 19 și 23 menționează dreptul emigranților și al personelor în vârstă la o locuire decentă.

Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE)

Actul final de la Helsinki (1975) prevede egalitatea în drepturi între muncitorii emigranți și cei din țara respectivă în ce privește condițiile de locuire.

Obligația statelor de a oferi atenție dreptului la locuință este prevăzut și în documentul final al **Conferinței Dimensiunii Umane a OSCEului de la Copenhaga** (1990)

E. COMENTARII GENERALE

Sunt 3 comentarii generale la Convenția internațională cu privire la drepturile economice, sociale și culturale care vin să explice prevederile din aceasta convenție referitoare la locuire.

Comentariul General nr. 3 care detaliază obligațiile statelor semnatare, stipulează, pe baza experienței și a raportelor primite, că o țară în care un număr semnificativ de persoane nu beneficiază de condiții minime de locuire , sănătate sau hrană, poate fi acuzată de nerspectarea prevederilor acestei convenții. Dacă convenția ar fi interpretată într-un fel în care nu ar obliga statul să asigure condiții minime de viață, atunci s-ar pierde rațiunea ei de a fi.

3. LEGISLAȚIA ROMÂNEASCĂ PRIVIND EVACUĂRILE ÎN CONTEXTUL DREPTULUI LA LOCUINȚĂ

Legislația românească menționează dreptul la locuire în:

Legea locuinței 114/1996 (preambul)

"Accesul liber şi neîngrădit la locuinţă este un drept al fiecărui cetăţean."

Legea asistenței sociale 292/2011, art. 53, alin. 2, lit. A:

„(2) Pentru prevenirea şi combaterea sărăciei şi a riscului de excluziune socială, prin politicile publice iniţiate, statul:

a) asigură accesul persoanelor vulnerabile la unele drepturi fundamentale, cum ar fi: dreptul la locuinţă, la asistenţă socială şi medicală, la educaţie şi la loc de muncă"

Legea pentru combaterea marginalizării sociale 116/2002, art. 2:

„Obiectul prezentei legi îl constituie garantarea accesului efectiv, în mod deosebit al tinerilor, la drepturi elementare si fundamentale, cum sunt: dreptul la un loc de munca, la o locuinta, la asistenta medicala, la educatie, precum si instituirea unor masuri de prevenire si combatere a marginalizarii sociale si mobilizarea institutiilor cu atributii în domeniu."

Art. 25. Alin (1). "În funcţie de nivelurile veniturilor stabilite în temeiul prevederilor art. 23 consiliile locale au obligaţia de a asigura accesul persoanelor şi familiilor marginalizate, identificate potrivit art. 24, la locuinţă şi la serviciile publice de strictă necesitate, cum sunt: apă, energie electrică, gaze naturale, termoficare etc."

Dreptul la locuire adecvată, dar și prevenirea și stoparea evacuărilor ilegale sunt menționate expres în documente de politici publice, cum sunt Strategiile naționale elaborate sub egida Guvernului României din diverse domenii.

Strategia naţională privind incluziunea socială şi reducerea sărăciei pentru perioada 2015 – 2020

"Nevoile elementare ale tuturor cetăţenilor să fie satisfăcute. Împreună cu respectarea şi apărarea drepturilor fundamentale ale omului, una dintre principalele premize ale calităţii vieţii este satisfacerea nevoilor elementare ale cetăţenilor privind locuirea, alimentaţia, igiena şi siguranţa, precum şi cele privind serviciile de bază, precum educaţia, sănătatea şi serviciile sociale." (p. 5)

Propunerea pe locuire**:** "Elaborarea și finanțarea unui program de locuințe sociale pentru grupurile vulnerabile care nu își permit să plătească chiria, cum sunt persoanele fără adăpost, tinerii care părăsesc sistemul de protecție, foștii deținuți, persoanele evacuate din casele retrocedate, persoanele dependente de droguri." (p. 13)

"2.6.3. Asigurarea sprijinului de urgenţă și creșterea capacității de prevenție timpurie pentru persoanele fără adăpost: "Nesoluționarea problemei persoanelor fără adăpost poate duce la costuri pentru întreaga societate în viitor. De aceea, în viitorul apropiat, trebuie adoptate câteva măsuri decisive, printre care: (i) eradicarea enomenului copiilor străzii; ii) evaluarea dimensiunii populaţiei fără adăpost din toate marile oraşe; (iii) creşterea numărului şi capacităţii adăposturilor; (iv) îmbunătăţirea capacităţii intervenţiilor de urgenţă pe stradă în vederea asigurării nevoilor de bază cu privire la alimentație şi asistenţă medicală pentru persoanele nevoiaşe; (v) adoptarea programelor de regenerare urbană pentru a

soluţiona problema aşezărilor informale; (vi) **prevenirea şi stoparea evacuărilor ilegale**; şi (vii) adoptarea politicilor de prevenire pentru persoanele cu risc de a rămâne fără adăpost, inclusiv persoanele eliberate din detenţie, din instituţiile de îngrijire a copiilor, centre rezidențiale şi spitale, victimele violenței domestice, persoanele dependente de droguri şi persoanele vârstnice singure şi vulnerabile." (p. 62-63)

"4.1. Creşterea capacității de elaborare de politici şi de management la toate nivelurile […] Locuire. Elaborarea unei politici şi strategii de locuire pentru a adresa costurile excesiv de mari de locuire pentru populația săracă, alături de prevenirea fenomenului persoanelor fără adăpost, rezultat în special ca urmare a evacuărilor. Asigurarea concentrării asupra populației sărace a programelor mari de infrastructură destinate reabilitării şi modernizării stocului de locuințe sociale. Asigurarea faptului că îmbunătățirea infrastructurii locale şi locuirii nu va conduce la o concentrare înaltă sau la un nivel crescut de izolare fizică şi segregare a comunităților marginalizate. Creşterea capacității adăposturilor, îmbunătățirea capacității pentru intervenții de urgență în stradă, realizarea unor programe de regenerare pentru a aborda problema taberelor ilegale; încetarea evacuărilor ilegale şi adoptarea unor politici de prevenire pentru persoanele la risc de a rămâne fără adăpost" (p.75)

Strategia Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității romilor pentru perioada 2012-2020

D. Locuire şi mică infrastructură. Prioritățile 6. "Identificarea aşezărilor informale în vederea dezvoltării politicilor publice adecvate"; şi "7. Asigurarea cadrului legislativ şi metodologic adecvat pentru îmbunătățirea condițiilor de locuit şi a dezvoltării zonelor dezavantajate" (p. 23).

Conform raportului Amnesty International asupra situației juridice a evacuărilor forțate, **România nu are un cadru juridic adecvat pentru asigurarea dreptului la locuire şi la posesie, cât şi împotriva efacuărilor forțate, romii fiind printre cei mai afectați**. (Amnesty Internațional 2011).

Totuşi, precum observă mai multe documente ale European Roma Rights Centre, ca stat parte la Pactul Internațional privind Drepturile Economice, Sociale şi Culturale (PIDESC) şi Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile şi Politice (PIDCP), **România este obligată să respecte, protejeze şi să asigure dreptul la o locuință adecvată ce include interzicerea evacuărilor forțate. În particular,**

Articolul 17(1)(2) din Pactul Internaţional privind Drepturile Civile şi Politice,

Articolul 11(1) din Pactul Internaţional privind Drepturile Economice, Sociale şi Culturale, susţinut de Comentariul general nr. 4 privind dreptul la o locuinţă adecvată (Comitetul pentru Drepturile Economice, Sociale şi Culturale, Organizaţia Naţiunilor Unite, 1991) şi de Comentariul general nr. 7 privind protecţia împotriva evacuărilor forţate (Comitetul pentru Drepturile Economice, Sociale şi Culturale, Organizaţia Naţiunilor Unite, 1997).

Prevederile acestora cu privire la garanțiile de mai jos ce trebuiesc îndeplinite în cazul evacuărilor pentru ca ele să nu devină evacuări forțate sau ilegale sunt, deci, şi ele obligatorii şi în România:

a. o oportunitate pentru consultarea reală cu cei afectați (incluzând și oficialii statului) ;

b. înștiințarea adecvată și rezonabilă a tuturor persoanelor afectate înainte de data programată pentru evacuare;

c. informații cu privire la evacuarea propusă și, dacă este cazul, asupra scopului în care va fi utilizat terenul sau caselor evacuate, într-un termen rezonabil;

d. în special în cazul în care sunt implicate grupuri de oameni, oficialii guvernamentali sau reprezentanții acestora, trebuie să fie prezenți în timpul evacuării;

e. toate persoanele care efectuează evacuarea să fie identificate în mod corespunzător;

f. evacuările să nu aibă loc în vreme deosebit de rea sau pe timp de noapte, cu excepția cazului în care persoanele afectate și-au dat acordul;

g. informarea cu privire la căile de atac disponibile; și

h. informarea cu privire la posibilitățile de asistență juridică, pentru persoanele care doresc să solicite despăgubiri în instanță.7

În plus, Convenția cu privire la Drepturile Copilului în Art. 27 prevede că statele "trebuie să ia măsurile corespunzătoare pentru a asista părinții și alte persoane în grija cărora se află copilul să valorifice dreptul acestora la educație și în caz de nevoie, să ofere asistență materială și programe de sprijin, în special în ceea ce privește hrana, îmbrăcămintea și locuința".

4. METODE DE EVALUARE A SECURITĂȚII POSESIEI ASUPRA LOCUINȚEI, CÂT ȘI A EFECTELOR EVACUĂRILOR FORȚATE CARE POT FI IMPLEMENTATE DE CĂTRE AUTORITĂȚILE PUBLICE

Evacuările produc o multitudine de costuri atât pentru cei evacuați, cât și pentru restul societății. Pentru a înțelege cât mai precis ce anume este în risc de pierdere în direcția unei gestionări cât mai juste și eficiente a cazurilor, este nevoie de cunoașterea situației oamenilor pe cale de a fi evacuați. FEANTSA (Federația Europeană a Organizațiilor Naționale care Lucrează cu Oameni fără Adăpost) enumeră costurile asociate cu transformarea evacuaților în persoane fără adăpost.

- ***Costurile furnizării serviciilor pentru oameni fără adăpost*** (furnizarea serviciilor specifice specializate pentru prevenirea, reducerea și diminuarea efectelor lipsei de adăpost);
- ***Costuri adiționale pentru servicii medicale și servicii sociale asociate cu lipsa adăpostului*** (unii oameni fără adăpost pot ajunge să apeleze mai des la servicii medicale de urgență, pot dezvolta boli grave sau dizabilități mai timpurii, ceea ce produce servicii medicale cu costuri crescute);
- ***Costuri adiționale asociate cu lipsa adăpostului pentru sistemul de justiție*** (din cauza infracțiunilor asociate cu consumul de droguri și alcool, unii oameni fără adăpost pot intra în contact mai des cu sistemul de justiție);
- ***Pierderea productivității economice asociate cu pierderea adăpostului*** (lipsa adăpostului îngreunează accesul la muncă salariată);

- ***Pierderi economice în turism și comerț produse de vizibilitatea dormitului în public ;***
- ***Costuri socio-economice și de sănătate pentru oamenii care suferă pierderea locuinței.*** (lipsa locuinței produce efecte negative pe termen lung)

Enumerarea participativă, *monitorizarea securității posesiei* și *instrumentul pentru evaluarea impactului evacuării* reprezintă **trei instrumente care pot sta la baza colectării de informații de către primării și formarea unor baze de date comprehensive cu costuri reduse asupra persoanelor aflate în risc de evacuare forțată**. Astfel, având în vedere o estimare a diferitelor tipuri de costuri potențial produse de evacuările forțate, informațiile colectate și centralizate vor putea fundamenta atât intervenții de prevenire a evacuărilor în cazurile gospodăriilor individuale, intervenții în cazuri de potențială evacuare în cazuri mai numeroase, cât și propuneri de bugetare pentru strategii privind soluționarea problemelor locative prin eforturile primăriilor și consiliilor locale pe perioade mai îndelungate.

a) Enumerarea participativă[6]

Pleacă de la ideea că oamenii în risc de evacuare forțată trebuie să devină vizibili în cadrul politicilor publice, iar acest lucru se poate atinge printr-o recenzare cât mai precisă a situației. Enumerarea participativă este un proces de strângere de date dezvoltat și derulat într-o importantă măsură de către persoanele care sunt recenzate.

Din cauza stresului produs de insecuritate, inventarierea locuirii din zone de locuire informală devine foarte dificilă, deoarece locuitorii suspectează că o cunoaștere amănunțită a situației din teren poate fi folosită pentru pregătirea evacuării.

Enumerarea participativă se derulează prin intermediul grupurilor comunitare care vor deține controlul asupra procesului de enumerare și a utilizării ulterioare a rezultatelor. Se poate desfășura în colaborare cu persoane, organizații publice sau private externe, care pot contribui cu resurse și cunoaștere.

Avantaje pentru locuitori: transparență și încredere ridicate în relația cu autoritățile, capacitare prin controlul ridicat asupra procesului și informațiilor obținute.

Avantaje pentru organizații și instituții externe: imbunătățirea strângerii datelor și obținerea unor date mai bune, includerea celor dezavantajați, legitimitatea datelor și colaborare îmbunătățită, sustenabilitatea activităților și inițiativelor ulterioare.

b) **Monitorizarea securității posesiei asupra locuinței[7] (Organizația Națiunilor Unite - Programul Habitat)**

Viziunea ONU-Habitat asupra monitorizării siguranței locuirii pleacă de la ideea că tipul de posesie asociat cu locuirea este mai complex decât abordarea legal - ilegal. Abordarea adecvată este cea bazată pe un continuum al locuirii, care include combinații variate și schimbătoare de drepturi asupra terenurilor și locuințelor. Nu regimul de locuire este important în sine, ci siguranța locuirii, de aceea protecția împotriva evacuărilor este un instrument crucial, dar nu îndeajuns, deoarece adesea se găsesc justificări legale pentru evacuări.

[6] UN-HABITAT. 2010. "Count me in , Surveying for tenure security". Disponibil la: http://mirror.unhabitat.org/pmss/getElectronicVersion.aspx?nr=2975&alt=1
[7] UN-HABITAT. 2012. "Monitoring Security of Tenure in cities". Disponibil la: http://mirror.unhabitat.org/pmss/getElectronicVersion.aspx?nr=3261&alt=1

În lucrarea din 2011, ONU-HABITAT propune atât studii cantitative, cât şi calitative, asupra siguranţei locuirii în oraşe. Dacă abordările cantitative propuse implică resurse financiare foarte ridicate, propunerile de tip calitativ sunt mult mai uşor de implementat. Astfel, Habitat propune o metodologie în trei paşi:

1. Analiza de birou a istoriei aşezării din arhive/dosare, hărţi şi alte documente efectuată sub responsabilitatea liderului şi a municipalităţii de către o echipă mică de experţi, plus interviuri cu persoane cheie, incluzând bătrâni şi femei.

2. Întalnire de o zi într-un grup-de-experţi compusă din surveyors, planificatori urbani şi angajaţi ai primăriei care lucrează cu publicul, juriști, profesori, lideri, bărbaţi şi femei, familii cu istorii lungi de rezidenţă, ONGuri şi alţi părţi interesate.

3. Prin dezbateri şi consens, participanţii vor ajunge la un verdict binar (bine-rău) în privinţa riscurilor pe care le întâmpină aşezarea.

c) Instrument pentru măsurarea impactului evacuărilor, IMIE (chestionar ataşat în Anexă)

Înţelegerea consecinţelor pe care evacuările le au asupra familiilor evacuate şi asupra comunităţilor în care aceste se produc e importantă pentru prevenirea încălcării unor drepturi umane precum securitatea individuală legată de acces la spaţiul privat, de menţinerea şi îmbunătăţirea stării de sănătate. Unele dintre aceste consecinţe, în lipsa unor măsurări adecvate, pot trece neobservate de către instituţiile relevante pentru prevenirea încălcării acestor drepturi sau pot duce la alte efecte greu de prezis în lipsa unei monitorizări adecvate a întregului proces al evacuării.

În acest sens, instrumentul de faţă îşi propune să cuantifice costurile asociate evacuărilor forţate în fiecare din etapele procesului evacuării şi care se produc cu consecinţe atât pe termen scurt, cât şi pe termen lung (starea "naturală" înainte de demararea evacuării, pre-evacuare, în timpul evacuării, post-evacuare). Rezultatele acestui intrument de măsurare sunt utile pentru următoarele scopuri:

- Identificarea costurilor şi a pierderilor produse înainte, în timpul şi după evacuarea fortaţă;
- Vizibilizarea costurilor totale şi asigurarea strategiilor de transfer al acestor costuri către entităţile responsabile, nu către familiile/ persoanele evacuate;
- Expunerea modalităţilor prin care evacuările forţate accentuează sărăcia şi deprivarea;
- Prevenirea unor viitoare evacuări forţate;
- Asigurarea unui ghid de remediere;
- Oferirea unui suport pentru monitorizarea încălcării drepturilor la locuire şi la deţinerea unui teren/ proprietate.

Conform autorilor IMIE (prescurtarea în limba engleză: EVIA),[8] acest instrument se aplică în patru rânduri:

1. Studiu de referință - înainte de demararea evacuării (baseline, pentru măsurarea valorilor inițiale)

2. Evaluarea pierderilor ca rezultat al notificării de evacuare (etapa pre-evacuare)

3. Evaluarea pierderilor/ costurilor – în timpul evacuării

4. Evaluarea pierderilor/ costurilor post-evacuare (pentru una sau mai multe din situațiile de mai jos).

Instrumentul de măsurare a evacuărilor își propune să calculeze ambele tipuri de pierderi, materiale și non-materiale și poate constitui baza unui document de monitorizare aplicabil în orice situație de evacuare, prin generalitatea indicatorilor incluși. Conține atât dimensiunea cantitativă a procesului, cât și descrieri narative ale aspectelor dificil de cuantificat. El va fi util pentru comparabilitatea situațiilor diverse de evacuare forțată, pentru centralizarea și pentru monitorizarea lor.

Membrii ai Grupului de Acțiune Locală pentru Incluziune Locativă

George Zamfir

Vasile Gâlbea

Enikő Vincze

Simona Ciotlăuș

Cristian Hetea

Robert Matei

Consultant

Zoltán Györke (Biroul Județean pentru Romi, Prefectura Județului Cluj)

[8] Eviction Impact Assessment Tool, HOUSING AND LAND RIGHTS NETWORK -Habitat International Coalition, 2011. Disponibil la: http://www.hlrn.org/spage.php?id=p2s=

ANEXĂ

INSTRUMENT PENTRU MĂSURAREA IMPACTULUI EVACUĂRILOR FORȚATE

Instrument pentru măsurarea impactului evacuărilor forțate

(EVIA- Eviction Impact Assessment Tool, HOUSING AND LAND RIGHTS NETWORK -Habitat International Coalition, 2011)

Înțelegerea consecințelor pe care evacuările le au asupra familiilor evacuate și asupra comunităților în care aceste se produc e importantă pentru prevenirea încălcării unor drepturi umane precum securitatea individuală legată de acces la spațiul privat, de menținerea și îmbunătățirea stării de sănătate. Unele dintre aceste consecințe, în lipsa unor măsurări adecvate, pot trece neobservate de către instituțiile relevante pentru prevenirea încălcării acestor drepturi sau pot duce la alte efecte greu de prezis în lipsa unei monitorizări adecvate a întregului proces al evacuării. În acest sens, instrumentul de față (EVIA) își propune să cuantifice costurile asociate evacuărilor forțate în fiecare din etapele care constituie o evacuare și care se produce cu consecințe atât pe termen scurt, cât și pe termen lung (starea "naturală" înainte de demararea evacuării, pre-evacuare, în timpul evacuării, post-evacuare). Rezultatele acestui intrument de măsurare sunt utile pentru următoarele scopuri:

- *Identificarea costurilor și a pierderilor produse înainte, în timpul și după evacuarea forțată;*
- *Vizibilizarea costurilor totale și asigurarea strategiilor de transfer al acestor costuri către entitățile responsabile, nu către familiile/ persoanele evacuate;*
- *Expunerea modalităților prin care evacuările forțate accentuează sărăcia și deprivarea.*
- *Prevenirea unor viitoare evacuări forțate;*
- *Asigurarea unui ghid de remediere;*
- *Oferirea unui suport pentru monitorizarea încălcării drepturilor la locuire și la deținerea unui teren/ proprietate;*

Intsrumentul de măsurare a evacuărilor (EVIA) își propune să calculeze ambele tipuri de pierderi, materiale și non-materiale și poate constitui baza unui document de monitorizare aplicabil în orice situație de evacuare, prin generalitatea indicatorilor incluși. Conține atât dimensiunea cantitativă a procesului, cât și descrieri narative ale aspectelor dificil de cuantificat. El va fi util pentru comparabilitatea situațiilor diverse de evacuare forțată, pentru centralizarea și pentru monitorizarea lor.

Măsurarea realizată în mai multe etape ale unei evacuări:

1. Studiu de referință- înainte de demararea evacuării (baseline, pentru măsurarea valorilor inițiale)

2. Evaluarea pierderilor ca rezultat al notificării de evacuare (etapa pre-evacuare)

3. Evaluarea pierderilor/ costurilor – în timpul evacuării

4. Evaluarea pierderilor/ costurilor post-evacuare (pentru una sau mai multe din situațiile de mai jos)

A. Tabere de tranzit sau adăposturi intermediare temporare

B. Cu situri noi pentru relocare

C. Fără situri noi pentru relocare

D. Situații de compensare

Tip de cost/ pierdere	**Metodologia folosită**	**Pe termen scurt**	**Pe termen lung**
1. Studiu de referință pentru bunuri și cheltuieli (baseline, pre-evacuare)			
Bunuri economice (în gospodărie)			
Componente	Evaluare calitativă și cantitativă a bunurilor personale și a obiectelor din gospodărie aflate în locuință		
Bunuri și servicii derivate din mediul înconjurător/ Resurse naturale	Evaluare calitativă și cantitativă a resurselor naturale și a serviciilor aferente disponibile		
Echipament/ inventar	Evaluare calitativă și cantitativă a bunurilor non-personale și de afaceri		
Valoare	Evaluare calitativă și cantitativă a valorii de		

	schimb a locuinței și altor investiții asociate		
Infrastructură/ servicii/ utilaje	Evaluare calitativă și cantitativă		
Moștenire	Evaluare calitativă și cantitativă a moștenirii anticipate, indiferent dacă locuința sau așezământul e în proprietate sau nu.		
Investiții	Valoarea principiului, plus dobânda acumulată și alte beneficii sau venituri din economii colective, de investiții, servicii sau îmbunătățiri. Adăugați orice descriere calitativă și evaluare a valorilor regulat (lunar) cheltuite pentru a menține sau îmbunătăți active comunitare, facilități culturale sau infrastructură de canalizare, de securitate, cultivarea, sau de orice alt fel.		
Bunuri ne-monetizate	Descriere calitativă și evaluare a valorilor individuale necuantificabile (cum ar fi medalii, premii, amintiri de familie, obiecte de valoare sentimentala).		
Teren	Evaluare calitativă și cantitativă a terenurilor folosite pentru alte scopuri decât locuire, precum agricultură, investiții sau alte activități economice..		
Efective de animale	Evaluarea calitativă și cantitativă a animalelor ținute în sau lângă locuința ca mijloc de subzistenta (surse de alimentare), sau ca animale de companie (companie). Pentru animalele menținute ca surse de alimentare, trebuie înregistrată, valoare de piață (de schimb) sau		

	valoarea de sacrificare. Pentru animalele care servesc ca animale de companie, se aplică o analiză calitativă.		
Terenul locuinței	Evaluarea calitativă și cantitativă a terenului pe care este ridicată locuința și a spațiului imediat înconjurător care este folosit pentru alte scopuri decât cele economice (în alte cazuri vezi secțiunea "Teren")		
Structură (locuința și altele)	Evaluarea calitativă și cantitativă a valorii de înlocuire a locuinței și a altor structure		
Subvenții și rații	Evaluarea calitativă și cantitativă a subvențiilor și a ratiilor la care persoana/ membrii gospodăriei au dreptul și pe care le-au primit.. Poate fi inclus aici accesul gratuit la medicamente sau transportul gratuit.		
Copaci și culturi	Evaluarea calitativă și cantitativă a cultivării care conduce la produse recoltabile pentru uz casnic și / sau schimb comercial		
Documente vitale	Evaluarea calitativă și cantitativă a acestor documente certificate de naștere, cărți de identitate etc.		
Surse de apă	Evaluarea calitativă și cantitativă a surselor și mijloacelor de transport de apă, construite de om sau îmbunătățite, în afară de cele incluse în "Resurse natural" de mai sus.		
Bani	Evaluare cantitativă		
Muncă/ mijloace de trai	Evaluare calitativă și		

	cantitativă a venitului/ câștigului potential/ venitului potential.		
Altele	Descriere calitativă și evaluare a altor valori. Acestea pot include accesul la toaletă de uz casnic sau alt element care nu sunt înscrise în categoriile de mai sus.		
Subtotal			
Cheltuieli (gospodărie)			
Costuri birocratice și legale	Costurile / cheltuielile, în medie, pe lună pentru serviciile normale legate de menținerea locuinței, inclusiv cele pentru impozitele pe proprietate, taxele de înregistrare, etc		
Costuri pentru advocacy	Costurile reale / cheltuielile, în medie, pe lună pentru inițiative, acțiuni în justiție, demonstrații publice și alte activități și eforturi de a pretinde drepturi de locuire și deținere de terenuri, inclusiv dreptul de a rămâne în sit-ul actual.		
Educație	Costurile reale / cheltuielile, în medie, pe lună pentru școlarizare și alte cheltuieli conexe, pentru a lua parte la învățământul de stat, privat, formal sau informal,pentru formarea și consolidarea capacităților.		
Alimentație	Costurile reale / cheltuielile medii pe lună		
Sănătate	Costurile reale / cheltuielile medii pe lună		
Informare	Valoarea cantitativa si calitativa a costurilor reale / cheltuielilor necesare pentru accesul la informații		

	de bază referitoare la dreptul la locuire și la deținere de terenuri.		
Investiții	Costurile reale / cheltuielile medii pe membru al gospodăriei, într-o lună, legat de investiții individuale în locuința, infrastructură de uz casnic, sau alte investiții.		
Rată, ipotecă sau alte plăți pentru credite	Costurile reale / cheltuielile medii pe lună		
Costuri domiciliere	Costurile reale / cheltuielile medii pe lună pentru chirie și utilități		
Transport	Costurile reale / cheltuielile medii pe luna pentru transportul la și de la activitățile vitale, inclusiv surse sau mijloace de trai, scoli, locuri de cult, locuri pentru activități sociale și centre de ingrijire a sanatatii.		
Altele	Costurile reale / cheltuielile medii pe lună		
Subtotal			
Bunuri sociale (gospodărie)			
Spații comunitare	Evaluarea calitativă și cantitativă		
Comunitate/ solidaritate	Descriere și evaluare calitativă		
Creșe	Evaluarea calitativă și cantitativă a accesului la creșe, calculat la valoarea de piață a serviciilor comparabile.		
Patrimoniu cultural / site-uri / structure sacre	Evaluarea calitativă și cantitativă		
Familie	Descriere calitativă și evaluare a integrității și continuității familiei ca urmare a locuinței curente.		

Starea de sănătate	Descrierea calitativă și evaluarea a bunăstării fizice a comunității (starea de sănătate publică), inclusiv indicatori de sănătate precum rata mortalității infantile și materne, ratele de morbiditate și cazurile variate de boli.		
Identitate	Descrierea calitativă și evaluarea auto-descrierii gospodăriei și relația sa cu cei din comunitate și cei din alte zone, în funcție de locul lor de origine, castă, religie, grup lingvistic, de clasă, norme dietetice, afilieri politice, etc.		
Moștenire	Evaluarea calitativă și cantitativă		
Investiții (comunitate)	Valoarea cotei gospodăriei, plus dobânda acumulată și alte beneficii, veniturile din economii colective, de investiții, servicii sau îmbunătățiri. Adăugați orice descriere calitativă și evaluare a valorilor regulat (lunar) cheltuite pentru a menține sau îmbunătăți active comunitare, facilități culturale sau infrastructură de canalizare, de securitate,de acces la activități și obiecte culturale, sau de orice alt fel.		
Bunuri ne-monetizate	Descriere și evaluare calitativă a separată a valorilor ne-cuantificabile.		
Viață	Evaluare calitativă și cantitativă a vieților umane susținute de locuință. (Viețile non-umane trebuie plasate sub secțiunea "Efective de animale").		
Bunăstare psihologică	Descriere și evaluare		

	calitativă		
Capital social și instituțional	Descriere și evaluare calitativă a accesului la capital social (rețele personale și avantajele din ele), și beneficiile derivate din instituțiile sociale, fie că sunt instituții în sensul de structuri fizice, dar și practicile sociale.		
Statut social/ coeziune/ integrare	Descriere și evaluare calitativă a statutului comunitar al persoanelor din gospodărie. De exemplu, proprietarii de acasă se bucură de un statut distinct față de chiriasi, al căror statut este diferit de persoane fără adăpost sau nevoiași.		
Altele			
Bunuri civice (non-materiale)			
Ordine civică	Descriere și evaluare calitativă a ordinii civice, inclusiv a instanțelor și a gradului de tulburări civile și rebeliune.		
Infracționalitate	Descriere și evaluare calitativă a instanței și a naturii infracționalității, în funcție de medii lunare ale indicatorilor pe perioade semnificative de timp.		
Legitimitate politică	Descriere și evaluare calitativă a încrederii comunității în administrația publică, inclusive reprezentare politică la toate nivelurile		
Participare politică	Descriere și evaluare cantitativă (nivel și numărul de persoane, reuniuni, instanțe ale accesului la factorii de decizie, etc.) si calitativă a oportunităților disponibile		

	și exploatate de exprimare a opiniilor și de influențare a deciziilor de politică sau legislație.		
Coeziune socială/ integrare	Descriere și evaluare calitativă a echilibrului, apartenenței sau a integrăriii diferitelor segmente sociale din comunitate.		
Sănătate publică			
Alta			
Cheltuieli publice			
Birocrație & administrație	Costuri reale/ cheltuieli		
Echipamente	Costurile reale / cheltuielile pentru întreținerea poliției și a serviciilor militare pentru a menține securitatea comunității		
Avocați / judecători / judiciare	Costuri reale/ cheltuieli		
Rebeliune/rezistență	Descriere și evaluare calitativă		
Securitate	Cheltuielile publice reale pentru echipamente folosite în construcția și întreținerea infrastructurii, a drumurilor și a altor lucrări publice în comunitate.		
Servicii și plăți	Costuri/ cheltuieli publice reale ale serviciilor sociale, inclusive asigurări de sănătate, asistență socială și îngrijirea copilului.		
Poliție/ armată	Costuri/ cheltuieli publice reale pentru prezenta și funcționarea poliției în comunitate.		
Altele			
Sub-total			

2. Amenintare de evacuare (pre-evacuare) (costuri / pierderi suferite ca urmare a amenințării cu evacuarea / preavizul de evacuare este primit, dar înainte ca evacuarea efectivă să fie produsă)			
Costuri/ pierderi economice (gospodărie)			
Componente	Evaluare calitativă și cantitativă a bunurilor personale și a obiectelor din gospodărie aflate în locuință, în comparație cu faza de referință (dinainte de notificare cu evacuarea)		
Bunuri și servicii derivate din mediul înconjurător/ Resurse naturale	Evaluare calitativă și cantitativă a resurselor naturale și a serviciilor aferente disponibile , în comparație cu faza de referință (dinainte de notificare cu evacuarea)		
Echipament/ inventar	Evaluare calitativă și cantitativă a bunurilor non-personale și de afaceri, în comparație cu faza de referință (dinainte de notificare cu evacuarea)		
Valoare	Evaluare calitativă și cantitativă a valorii de schimb a locuinței și altor investiții asociate, în comparație cu faza de referință (dinainte de notificare cu evacuarea)		
Infrastructură/ servicii/ utilități	Evaluare calitativă și cantitativă, în comparație cu faza de referință (dinainte de notificare cu evacuarea)		
Moștenire	Evaluare calitativă și cantitativă a moștenirii anticipate, indiferente dacă locuința sau așezământul e în proprietate sau nu, în comparație cu faza de referință (dinainte de notificare cu evacuarea)		
Bunuri ne-monetizate	Descriere calitativă și evaluare a valorilor		

	individuale necuantificabile (cum ar fi medalii, premii, amintiri de familie, obiecte de valoare sentimentala), în comparație cu faza de referință (dinainte de notificare cu evacuarea) .		
Teren	Evaluare calitativă și cantitativă a terenurilor folosite pentru alte scopuri decât locuire, precum agricultură, investiții sau alte activități economice, în comparație cu faza de referință (dinainte de notificare cu evacuarea) .		
Efective de animale	Evaluarea calitativă și cantitativă a animalelor ținute în sau lângă locuința ca mijloc de subzistenta (surse de alimentare), sau ca animale de companie (companie), în comparație cu faza de referință (înainte de notificare cu evacuarea) . Pentru animalele menținute ca surse de alimentare, trebuie înregistrată, valoare de piață (de schimb) sau valoarea de sacrificare. Pentru animalele care servesc ca animale de companie, se aplică o analiză calitativă.		
Terenul locuinței	Evaluarea calitativă și cantitativă a terenului pe care este ridicată locuința și a spațiului imediat înconjurător care este folosit pentru alte scopuri decât cele economice (în alte cazuri vezi secțiunea "Teren"), în comparație cu faza de referință (înainte de notificare cu evacuarea)		
Structură (locuința și altele)	Evaluarea calitativă și cantitativă a valorii de		

	înlocuire a locuinței și a altor structure, în comparație cu faza de referință (înainte de notificare cu evacuarea)		
Subvenții și rații	Evaluarea calitativă și cantitativă a subvențiilor și a ratiilor la care persoana/ membrii gospodăriei au dreptul și pe care le-au primit, în comparație cu faza de referință (înainte de notificare cu evacuarea).. Poate fi inclus aici accesul gratuit la medicamente sau transportul gratuit.		
Copaci și culturi	Evaluarea calitativă și cantitativă a cultivării care conduce la produse recoltabile pentru uz casnic și / sau schimb commercial, în comparație cu faza de referință (înainte de notificare cu evacuarea)		
Documente vitale	Evaluarea calitativă și cantitativă a acestor documente certificate de naștere, cărți de identitate etc.; în comparație cu faza de referință (înainte de notificare cu evacuarea)		
Surse de apă	Evaluarea calitativă și cantitativă a surselor și mijloacelor de transport de apă, construite de om sau îmbunătățite, în afară de cele incluse în "Resurse natural" de mai sus.; în comparație cu faza de referință (înainte de notificare cu evacuarea)		
Bani	Evaluare cantitativă, în comparație cu faza de referință (înainte de notificare cu evacuarea)		
Rată, ipotecă sau alte plăți pentru credite			

Altele			
Cheltuieli/ costuri/ pierderi obișnuite (gospodărie)			
Costuri birocratice și legale	Costurile / cheltuielile, în medie, pe lună pentru serviciile normale legate de menținerea locuinței, inclusiv cele pentru impozitele pe proprietate, taxele de înregistrare, etc ; în comparație cu faza de referință (înainte de notificarea cu evacuare)		
Costuri pentru advocacy	Costurile reale / cheltuielile, în medie, pe lună pentru inițiative, acțiuni în justiție, demonstrații publice și alte activități și eforturi de a pretinde drepturi de locuire și deținere de terenuri, inclusiv dreptul de a rămâne în sit-ul actual, în comparație cu faza de referință (înainte de notificarea cu evacuare). Acestea pot include costuri fără precedent, cum ar fi cele necesare pentru a emite un răspuns (obiecție) pentru un aviz de evacuare, sau comisioane, transport și timpul petrecut în stabilirea eligibilității pentru rezidenta și cheltuielile de judecată aferente.		
Educație	Costurile reale / cheltuielile, în medie, pe lună pentru școlarizare și alte cheltuieli conexe, pentru a lua parte la învățământul de stat, privat, formal sau informal,pentru formarea și consolidarea capacităților; în comparație cu faza de referință (înainte de notificarea cu evacuare)		
Alimentație	Costurile reale / cheltuielile medii pe lună, în		

	comparație cu faza de referință (înainte de notificarea cu evacuare)		
Sănătate	Costurile reale / cheltuielile medii pe lună, în comparație cu faza de referință (înainte de notificarea cu evacuare)		
Informare	Valoarea cantitativa si calitativa a costurilor reale / cheltuielilor necesare pentru accesul la informații de bază referitoare la dreptul la locuire și la deținere de terenuri, în comparație cu faza de referință (înainte de notificarea cu evacuare)		
Investiții	Costurile reale / cheltuielile medii pe membru al gospodăriei, într-o lună, legat de investiții individuale în locuința, infrastructură de uz casnic, sau alte investiții, în comparație cu faza de referință (înainte de notificarea cu evacuare)		
Rată, ipotecă sau alte plăți pentru credite	Costurile reale / cheltuielile medii pe lună, în comparație cu faza de referință (înainte de notificarea cu evacuare)		
Costuri domiciliere	Costurile reale / cheltuielile medii pe lună pentru chirie și utilități, în comparație cu faza de referință (înainte de notificarea cu evacuare)		
Transport	Costurile reale / cheltuielile medii pe luna pentru transportul la și de la activitățile vitale, inclusiv surse sau mijloace de trai, scoli, locuri de cult, locuri pentru activități sociale și centre de ingrijire a sanatatii, în comparație cu		

	faza de referință (înainte de notificarea cu evacuare)		
Altele	Costurile reale / cheltuielile medii pe lună, în comparație cu faza de referință (înainte de notificarea cu evacuare)		
Subtotal			
Bunuri sociale/ Costuri/ Pierderi (gospodărie)			
Spații comunitare	Evaluarea calitativă și cantitativă, în comparație cu faza de referință (înainte de notificarea cu evacuare		
Comunitate/ solidaritate	Descriere și evaluare calitativă, în comparație cu faza de referință (înainte de notificarea cu evacuare		
Creșe	Evaluarea calitativă și cantitativă a accesului la creșe, calculat la valoarea de piață a serviciilor comparabile, în comparație cu faza de referință (înainte de notificarea cu evacuare.		
Patrimoniu cultural / site-uri / structure sacre	Evaluarea calitativă și cantitativă, în comparație cu faza de referință (înainte de notificarea cu evacuare		
Familie	Descriere calitativă și evaluare a integrității și continuității familiei ca urmare a locuinței curente; în comparație cu faza de referință (înainte de notificarea cu evacuare. Aceasta ar putea include o descriere a dezintegrării familiei sub amenințarea de evacuare și consecințele acestei dezintegrări.		
Starea de sănătate	Descrierea calitativă și evaluarea a bunăstării fizice a comunității (starea de sănătate publică), inclusiv indicatori de sănătate precum rata mortalității		

	infantile și materne, ratele de morbiditate și cazurile variate de boli; în comparație cu faza de referință (înainte de notificarea cu evacuare		
Identitate	Descrierea calitativă și evaluarea auto-descrierii gospodăriei și relația sa cu cei din comunitate și cei din alte zone, în funcție de locul lor de origine, castă, religie, grup lingvistic, de clasă, norme dietetice, afilieri politice, etc.; în comparație cu faza de referință (înainte de notificarea cu evacuare)		
Mostenire	Evaluarea calitativă și cantitativă, în comparație cu faza de referință (înainte de notificarea cu evacuare)		
Investiții (comunitate)	Valoarea cotei gospodăriei, plus dobânda acumulată și alte beneficii, veniturile din economii colective, de investiții, servicii sau îmbunătățiri. Adăugați orice descriere calitativă și evaluare a valorilor regulat (lunar) cheltuite pentru a menține sau îmbunătăți active comunitare, facilități culturale sau infrastructură de canalizare, de securitate,de acces la activități și obiecte culturale, sau de orice alt fel.; în comparație cu faza de referință (înainte de notificarea cu evacuare		
Bunuri ne-monetizate	Descriere și evaluare calitativă a separată a valorilor ne-cuantificabile; în comparație cu faza de referință (înainte de notificarea cu evacuare.		

Bunăstare psihologică	Descriere și evaluare calitativă, în comparație cu faza de referință (înainte de notificarea cu evacuare		
Capital social și instituțional	Descriere și evaluare calitativă a accesului la capital social (rețele personale și avantajele din ele), și beneficiile derivate din instituțiile sociale, fie că sunt instituții în sensul de structuri fizice, dar și practici sociale; în comparație cu faza de referință (înainte de notificarea cu evacuare		
Statut social/ coeziune/ integrare	Descriere și evaluare calitativă a statutului comunitar al persoanelor din gospodărie, în comparație cu faza de referință (înainte de notificarea cu evacuare. De exemplu, proprietarii de acasă se bucură de un statut distinct față de chiriasi, al căror statut este diferit de persoane fără adăpost sau nevoiași.		
Subtotal			
Bunuri civice / Costuri/ Pierderi (non-materiale)			
Ordine civică	Descriere și evaluare calitativă a ordinii civice, inclusiv a instanțelor și a gradului de tulburări civile și rebeliune, apărute d ela momentul notificării cu evacuarea; în comparație cu faza de referință		
Infracționalitate	Descriere și evaluare calitativă a instanței și a naturii infracționalității, în funcție de medii lunare ale indicatorilor pe perioade semnificative de timp, în comparație cu perioada de referință (înainte de		

	notificarea cu evacuare).		
Legitimitate politică	Descriere şi evaluare calitativă a încrederii comunităţii în administraţia publică responsabilă de ameninţarea cu evacuarea, în comaparaţie cu faza de referinţă		
Participare politică	Descriere şi evaluare cantitativă (nivel şi numărul de persoane, reuniuni, instanţe ale accesului la factorii de decizie, etc.) si calitativă a oportunităţilor disponibile şi exploatate de exprimare a opiniilor şi de influenţare a deciziilor de politică sau legislaţi, în comparaţie cu perioada de referinţă (înainte de notificarea cu evacuare).		
Coeziune socială/ integrare	Descriere şi evaluare calitativă a echilibrului, apartenenţei sau a integrăriii diferitelor segmente sociale din comunitate (solidaritate socială intra-comunitară şi în afara comunităţii), în comparaţie cu perioada de referinţă (înainte de notificarea cu evacuare).		
Sănătate publică	Instanţe şi tipuri de boli, în comparaţie cu perioada de referinţă (înainte de notificarea cu evacuare).		
Violenţă	Instanţe ale actelor de violenţă produse de către membrii comunităţii (inclusive violenţă domestică), precum şi orice act de violenţă produs împotriva comunităţii sau a membrilor acesteia de către persoane din exterior, din momentul notificării cu		

	evacuarea, în comparație cu perioada de referință		
Altele			
Cheltuieli publice			
Birocrație & administrație	Costuri reale/ cheltuieli		
Echipamente	Costurile reale / cheltuielile pentru întreținerea poliției și a serviciilor militare pentru a menține securitatea comunității		
Avocați / judecători / judiciare	Costuri reale/ cheltuieli		
Rebeliune/rezistență	Descriere și evaluare calitativă		
Servicii și plăți	Costuri/ cheltuieli publice reale ale serviciilor din bugetul public care pot fi atribuite notificării cu evacuarea, inclusi structuri pentru relocarea persoanelor evacuate (teren, clădiri, dezvoltare sit)		
Poliție/ armată	Costuri/ cheltuieli publice reale pentru prezenta și funcționarea poliției în comunitate.		
Altele			
Sub-total			
3. Cheltuieli/ pierderi în timpul evacuării (inclusiv tranziție, tabără de tranzit, precum și procesele intermediare aferente care preced relocarea/ reabilitarea)			
Costuri/ pierderi economice (gospodărie)			
Componente	Evaluare calitativă și cantitativă a bunurilor personale și a obiectelor din gospodărie aflate în locuință, în comparație cu perioada de referință (baseline)		
Bunuri și servicii derivate din mediul înconjurător/ Resurse	Evaluare calitativă și cantitativă a resurselor		

naturale	naturale și a serviciilor aferente disponibile, în comparație cu perioada de referință (baseline)		
Echipament/ inventar	Evaluare calitativă și cantitativă a bunurilor non-personale și de afaceri, în comparație cu perioada de referință (baseline)		
Valoare	Evaluare calitativă și cantitativă a valorii de schimb a locuinței și altor investiții asociate, în comparație cu perioada de referință (baseline)		
Infrastructură/ servicii/ utilități	Evaluare calitativă și cantitativă, în comparație cu perioada de referință (baseline)		
Moștenire	Evaluare calitativă și cantitativă a moștenirii anticipate, indiferente dacă locuința sau așezământul e în proprietate sau nu; în comparație cu perioada de referință (baseline)		
Bunuri ne-monetizate	Descriere calitativă și evaluare a valorilor individuale necuantificabile (cum ar fi medalii, premii, amintiri de familie, obiecte de valoare sentimentala); în comparație cu perioada de referință (baseline).		
Teren	Evaluare calitativă și cantitativă a terenurilor folosite pentru alte scopuri decât locuire, precum agricultură, investiții sau alte activități economice; în comparație cu perioada de referință (baseline)..		
Efective de animale	Evaluarea calitativă și cantitativă a animalelor ținute în sau lângă locuința ca mijloc de subzistenta (surse de alimentare), sau		

	ca animale de companie (companie).; în comparație cu perioada de referință (baseline). Pentru animalele menținute ca surse de alimentare, trebuie înregistrată, valoare de piață (de schimb) sau valoarea de sacrificare. Pentru animalele care servesc ca animale de companie, se aplică o analiză calitativă.		
Terenul locuinței	Evaluarea calitativă și cantitativă a terenului pe care este ridicată locuința și a spațiului imediat înconjurător care este folosit pentru alte scopuri decât cele economice (în alte cazuri vezi secțiunea "Teren"); în comparație cu perioada de referință (baseline)		
Structură (locuința și altele)	Evaluarea calitativă și cantitativă a valorii de înlocuire a locuinței și a altor structure; în comparație cu perioada de referință (baseline)		
Subvenții și rații	Evaluarea calitativă și cantitativă a subvențiilor și a ratiilor la care persoana/ membrii gospodăriei au dreptul și pe care le-au primit; în comparație cu perioada de referință (baseline) . Poate fi inclus aici accesul gratuit la medicamente sau transportul gratuit.		
Copaci și culturi	Evaluarea calitativă și cantitativă a cultivării care conduce la produse recoltabile pentru uz casnic și / sau schimb comerciale; în comparație cu perioada de referință (baseline)		

Documente vitale	Evaluarea calitativă și cantitativă a acestor documente certificate de naștere, cărți de identitate etc.		
Surse de apă	Evaluarea calitativă și cantitativă a surselor și mijloacelor de transport de apă, construite de om sau îmbunătățite, în afară de cele incluse în "Resurse natural" de mai sus; în comparație cu perioada de referință (baseline)		
Bani-pierderi	Evaluare cantitativ, în comparație cu perioada de referință (baseline)		
Muncă/ mijloace de trai- pierderi	Evaluare calitativă și cantitativă a venitului/ câștigului potential/ venitului potential.		
Altele	Descriere calitativă și evaluare a altor valori pierdute în timpul evacuării. Acestea pot include accesul la toaletă de uz casnic sau alt element care nu sunt înscrise în categoriile de mai sus.		
Cheltuieli obișnuite (gospodărie)			
Costuri birocratice și legale	Costurile / cheltuielile, în medie, pe lună pentru serviciile normale legate de menținerea locuinței pentru procedurile legale de luptă împotriva evacuării, în comparație cu perioada de referință (baseline)		
Costuri pentru advocacy	Costurile reale / cheltuielile, în medie, pe lună pentru inițiative, acțiuni în justiție, demonstrații publice și alte activități și eforturi de a pretinde drepturi de locuire, inclusiv dreptul de a rămâne în sit-ul actual; în		

	comparație cu perioada de referință (baseline)		
Educație	Costurile reale / cheltuielile, în medie, pe lună pentru școlarizare și alte cheltuieli conexe, pentru a lua parte la învățământul de stat, privat, formal sau informal,pentru formarea și consolidarea capacităților; în comparație cu perioada de referință (baseline)		
Alimentație	Costurile reale / cheltuielile medii pe lună; în comparație cu perioada de referință (baseline)		
Sănătate	Costurile reale / cheltuielile medii pe lună		
Informare	Valoarea cantitativa si calitativa a costurilor reale / cheltuielilor necesare pentru accesul la informații de bază referitoare la dreptul la locuire și la deținere de terenuri; în comparație cu perioada de referință (baseline).		
Investiții	Costurile reale / cheltuielile medii pe membru al gospodăriei, într-o lună, legat de investiții individuale în locuința viitoare sau temporară, infrastructură de uz casnic, sau alte investiții.		
Rată, ipotecă sau alte plăți pentru credite	Costurile reale / cheltuielile medii pe lună		
Costuri domiciliere	Costurile reale / cheltuielile medii pe lună pentru chirie și utilități		
Transport	Costurile reale / cheltuielile medii pe luna pentru transportul la și de la activitățile vitale, inclusiv surse sau mijloace de trai,		

	scoli, locuri de cult, locuri pentru activități sociale și centre de ingrijire a sanatatii.		
Locuire intermediară/ alternative/ chirie	Evaluare cantitativă și calitativă, în comparație cu perioada de referință (baseline)		
Relocare/ reconstrucție	În comparație cu perioada de referință (baseline)- costuri de timp si costuri materiale		
Altele	Costurile / cheltuielile reale medii pe lună		
Subtotal			
Bunuri sociale-Costuri/ Pierderi (Gospodărie)			
Spații comunitare	Evaluarea calitativă și cantitativă, în comparație cu perioada de referință (baseline)		
Comunitate/ solidaritate	Descriere și evaluare calitativă, în comparație cu perioada de referință (baseline)		
Creșe	Evaluarea calitativă și cantitativă a accesului la creșe, calculat la valoarea de piață a serviciilor comparabile, în comparație cu perioada de referință (baseline)		
Patrimoniu cultural / site-uri / structure sacre	Evaluarea calitativă și cantitativă, în comparație cu perioada de referință (baseline)		
Familie	Descriere calitativă și evaluare a integrității și continuității familiei ca urmare a locuinței curente, în comparație cu perioada de referință (baseline).		
Starea de sănătate	Descrierea calitativă și evaluarea a bunăstării fizice a comunității (starea de sănătate publică), inclusiv		

	indicatori de sănătate precum rata mortalității infantile și materne, ratele de morbiditate și cazurile variate de boli; în comparație cu perioada de referință (baseline).		
Identitate	Descrierea calitativă și evaluarea auto-descrierii gospodăriei și relația sa cu cei din comunitate și cei din alte zone, în funcție de locul lor de origine, castă, religie, grup lingvistic, de clasă, norme dietetice, afilieri politice, etc.; în comparație cu perioada de referință (baseline)		
Mostenire	Evaluarea calitativă și cantitativă; în comparație cu perioada de referință (baseline)		
Bunuri ne-monetizate	Descriere și evaluare calitativă a separată a valorilor ne-cuantificabile; în comparație cu perioada de referință (baseline).		
Viață	Evaluare calitativă și cantitativă a vieților umane susținute de locuință. (Viețile non-umane trebuie plasate sub secțiunea "Efective de animale"); în comparație cu perioada de referință (baseline)		
Bunăstare psihologică	Descriere și evaluare calitativă, în comparație cu perioada de referință (baseline)		
Capital social și instituțional	Descriere și evaluare calitativă a accesului la capital social (rețele personale și avantajele din ele), și beneficiile derivate din instituțiile sociale, fie că sunt instituții în sensul de structuri fizice, dar și		

	practicile sociale; în comparație cu perioada de referință (baseline)		
Statut social/ coeziune/ integrare	Descriere și evaluare calitativă a statutului comunitar al persoanelor din gospodărie. De exemplu, proprietarii de acasă se bucură de un statut distinct față de chiriasi, al căror statut este diferit de persoane fără adăpost sau nevoiași; în comparație cu perioada de referință (baseline)		
Altele			
Bunuri civice-Costuri/pierderi (non-materiale)			
Ordine civică	Descriere și evaluare calitativă a ordinii civice, inclusiv a instanțelor și a gradului de tulburări civile și rebeliune, apărute în timul evacuării; în comparație cu faza de referință		
Infracționalitate	Descriere și evaluare calitativă a instanței și a naturii infracționalității, în funcție de medii lunare ale indicatorilor pe perioade semnificative de timp, în comparație cu perioada de referință		
Legitimitate politică	Descriere și evaluare calitativă a încrederii comunității în administrația publică responsabilă de evacuare, în comaparație cu faza de referință		
Participare politică	Descriere și evaluare cantitativă (nivel și numărul de persoane, reuniuni, instanțe ale accesului la factorii de decizie, etc.) si calitativă a		

	oportunităților disponibile și exploatate de exprimare a opiniilor și de influențare a deciziilor de politică sau legislați, în comparație cu perioada de referință (înainte de notificarea cu evacuare).		
Coeziune socială/ integrare	Descriere și evaluare calitativă a echilibrului, apartenenței sau a integrăriii diferitelor segmente sociale din comunitate (solidaritate socială intra-comunitară și în afara comunității), în comparație cu perioada de referință (înainte de notificarea cu evacuare).		
Sănătate publică	Instanțe și tipuri de boli, în comparație cu perioada de referință (înainte de notificarea cu evacuare).		
Violență	Instanțe ale actelor de violență produse de către membrii comunității (inclusive violență domestică), precum și orice act de violență produs împotriva comunității sau a membrilor acesteia de către persoane din exteriorîn timpul evacuării, în comparație cu perioada de referință		
Altele			
Cheltuieli publice- Pierderi			
Birocrație & administrație	Costuri reale/ cheltuieli		
Echipamente	Costurile reale / cheltuielile pentru întreținerea poliției și a serviciilor militare pentru a menține securitatea comunității		
Avocați / judecători / judiciare	Costuri reale/ cheltuieli		
Locuire intermediară/ tranzitorie	Costurile/ cheltuielile reale, inclusiv echivalentul valorii		

	de piață a locuinței donate sau găzduite		
Servicii și plăți	Costurile/ cheltuielile reale care include și costurile pentru relocare		
Poliție/ armată	Costuri/ cheltuieli publice reale pentru prezenta și funcționarea poliției în comunitate.		
Altele			
Sub-total			
4. Pierderi/ Cheltuieli post-evacuare			
Cheltuieli economice-pierderi (gospodărie)			
Componente	Pierdute și aprecierea costurilor pentru înlocuire, recuperarea lor		
Bunuri și servicii derivate din mediul înconjurător/ Resurse naturale	Evaluare calitativă și cantitativă, comparativ cu valoarea initiala		
Echipament/ inventar	comparativ cu valoarea initiala		
Valoare	calitativă și cantitativă, comparativ cu valoarea initial din perioada de referință (baseline)		
Infrastructură/ servicii/ utilități	comparativ cu valoarea initiala		
Moștenire	comparativ cu valoarea initiala		
Bunuri ne-monetizate	Restituirea sau valoarea de înlocuire cu acordul liber, prealabil și informat		
Teren	Schimbări în raport cu valoarea inițială din perioada de referință		
Efective de animale	comparativ cu valoarea initiala		
Terenul locuinței	calitativă și cantitativă, comparativ cu valoarea		

	initial		
Structură (locuința și altele)	calitativă și cantitativă, comparativ cu valoarea initial		
Subvenții și rații	Evaluarea calitativă și cantitativă a subvențiilor și rațiilor la care membrii gospodăriei au dreptul și pe care le-au primi		
Copaci și culturi	comparativ cu valoarea initiala		
Documente vitale	Pierdere lor, aprecierea costurilor de timp și materiale pentru înlocuire		
Surse de apă	Descriere calitativă și cantitativă a surselor, comparativ cu valoarea initiala		
Muncă/ mijloace de trai	Descriere calitativă și cantitativă e veniturilor, comparativ cu valoarea initiala		
Altele			
Subtotal			
Cheltuieli / Pierderi (gospodărie)			
Advocacy	Costuri reale / cheltuieli (timp și material)		
Locuire alternative / reconstrucție	Costuri reale / cheltuieli (timp și material)		
Locuire intermediară/ tranzitorie (precum ar închirierea sau subînchirierea)	Δ compared with baseline / actual costs incurred, including equivalent (market) value of donated or hosted accommodation		
Ocupanță	Δ comparativ cu valoarea initial		
Birocratic și legal	Δ comparativ cu valoarea initiala (timp și material: salarii)		
Mâncare	Δ comparativ cu valoarea initial		
Servicii medicale	Δ comparativ cu valoarea		

	initial		
Educație	Δ comparativ cu valoarea initiala (timp pierdut și costuri materiale: taxa de școlarizare)		
Informație	Δ comparativ cu valoarea initial și actualele costuri suportate		
Pierderea moștenirii	Δ comparativ cu 'prospectele' din valoarea inițială		
Investiții	Δ în valoare de principiu, plus dobânda acumulată și alte beneficii sau pleacă de la economiile gospodăriei, investiții în servicii și îmbunătățiri, comparat cu valoarea inițială.		
Dezvoltarea terenului / reclamație	Costuri reale / cheltuieli (timp și material)		
Ipotecă, alte datorii de plătit	Δ comparat cu valoarea inițială		
Reconstruirea spațiilor comunitare/structurilor/instituțiilor	Costuri reale / cheltuieli (timp și material)		
Reabilitare (fizică, social, culturală, vocațională)	Costuri reale / cheltuieli (timp și material)		
Relocare	Costuri reale / cheltuieli (timp și material)		
Transportat	Δ comparat cu valoarea inițială (timp și material)		
Altele			
Subtotal			
Bunuri Sociale / Costuri / Pierderi (gospodărie)			
Spații comunitare	Descriere calitativă și cantitativă a Δ comparată cu valoarea inițială		
Creșe / Cămine	Δ in evaluarea calitativă a accesului la creșe, calculate la valoarea de piață comparabilă cu alte servicii.		
Patrimoniu cultural / Situri sacre	Descriere calitatică și		

	cantitativă a Δ comparate cu valoarea inițială		
Mediu / ecologie	Δ comparată cu valoarea inițială		
Familie	Δ comparată cu valoarea inițială		
Starea sănătății	Descriere calitativă și evaluare a stării fizice a comunității (starea sănătății publice), incluzând indicatori de sănătate ai bebelușuluim mortalitatea maternă, rata morbidității și instanțe ale unei varietăți de afecțiuni și boli. Accesul la medicament ear putea fi inclus deasupra, sub subvenții și raționalizări, dacă acele tratamente sunt susținute public.		
Identitate	Δ comparată cu valoarea inițială		
Statutul moștenirii	Δ în prospectarea materialului de moștenit și/sau al altor valori nonmateriale		
Investiții (comunitate)	Δ în valoare de principiu, plus dobânda acumulată și alte beneficii sau pleacă de la economiile gospodăriei, investiții în servicii și îmbunătățiri		
Inviolabile / neprețuite	Δ comparată cu valoarea inițială		
Viață	Aplicarea metodelor actuare și a normelor locale		
Bunăstare fizică	Aplicarea metodelor actuare și a normelor locale		
Bunăstare psihologică	Aplicarea metodelor actuare și a normelor locale și costurile de tratament		
Capital Social & institutional	Descriere calitativă și cantitativă a Δ comparate		

	cu valoarea inițială		
Capital Social și solidaritate	Descriere calitativă și cantitativă a Δ comparate cu valoarea inițială		
Coeziune sociala / integrare	Descriere calitativă a Δ comparate cu valoarea inițială		
Instituții sociale	Descriere calitativă a Δ comparate cu valoarea inițială		
Marginalizare social	Descriere calitativă a Δ comparate cu valoarea inițială		
Standing ./ Statut	Descriere calitativă a Δ comparate cu valoarea inițială		
Altele	Descriere calitativă a Δ comparate cu valoarea inițială, dacă este cazul		
Subtotal			
Bunuri Civice / Costuri / Pierderi (nonmateriale)			
Dezordine civilă / neliniști sociale	Descriere calitativă a Δ comparate cu valoarea inițială		
Crimă	Descriere calitativă a Δ comparate cu valoarea inițială		
Legitimitate politică	Descriere calitativă a Δ comparate cu valoarea inițială		
Participare politică	Descriere calitativă a Δ în participare politică, comparat cu participarea politică în valoarea inițială		
Sănătate publică	Descriere calitativă a Δ comparate cu valoarea inițială		
Coeziune social / integrare	Descriere calitativă a Δ în coeziunea social și integrarea, în comparație cu valoarea de bază. Aceasta ar putea indica dezintegrare		

	social în cazul evacuării și urmările acesteia .		
Costuri publice/de stat / pierderi			
Birocrație & adiministrație	Costuri actuale / cheltuieli (timp și material)		
Echipament	Costuri actuale / cheltuieli (timp și material)		
Avocați/Judecători/Juridic	Costuri actuale / cheltuieli (timp și material)		
Poliți/Armată	Costuri actuale / cheltuieli		
Securitate	Descriere calitativă și evaluare, incluzând instanțe (exemple) și natura rebeliunii și rezistenței la evacuare, cumparat cu valoarea de inițială.		
Servicii și costuri, incluzând reabilitarea așezării (ex: teren, dezvoltarea sitului)	Costuri actuale / cheltuieli (timp și material)		
Altele			
Subtotal			
Total			